

GRADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
 Dumineca 22 Martie st. v.
 3 April st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
 Redacțiunea în
 Közép-utca nr. 395.

Nr. 24.

ANUL XVII.
 1881.

Prețul pe un an 10 fl.
 Pe ¹/₂ de an 5 fl.; pe ¹/₄
 de an 2 fl. 70 cr.
 Pentru Români'a 2 galbeni.

Țarul Alesandru III.

La 13 martie imperiul rusesc a fost sgduit de nou. Atunci, precum se scie, puternicul țar Alesandru II a fost ucis prin o bomba. Cei ce au crezut, că urmarea acestui eveniment va fi revoluțiunea, se nșelara. Pacea nu s'a tulburat de fel. „Ordinea“ de mai nainte s'a susținut și mai departe. Numai numele Domnitorului s'a schimbat. În locul lui Alesandru II a urmat pe tron peste câteva minute, fiul seu Alesandru III.

Noul țar al Rusiei s'a nascut la 10 martie 1845, și astfel acuma e de 36 ani. De ora-ce densusul este al doile fiu al parintelui seu, și astfel nu avea să fia moștenitorul tronului, a primit numai o educațiune militară. Înse murind frate-seu mai mare, Nicolae, și așa devenind densusul moștenitorul tronului, s'a suplinut și educațiunea lui unilaterala.

Încât privesce vederile lui politice, se dice, că este sincer și hotarît. Cu parintele seu de multe ori a trait în disarmonia, atât din caus'a relațiunii cu principe-s'a Dolgorucki, cât și pentru divergențe politice.

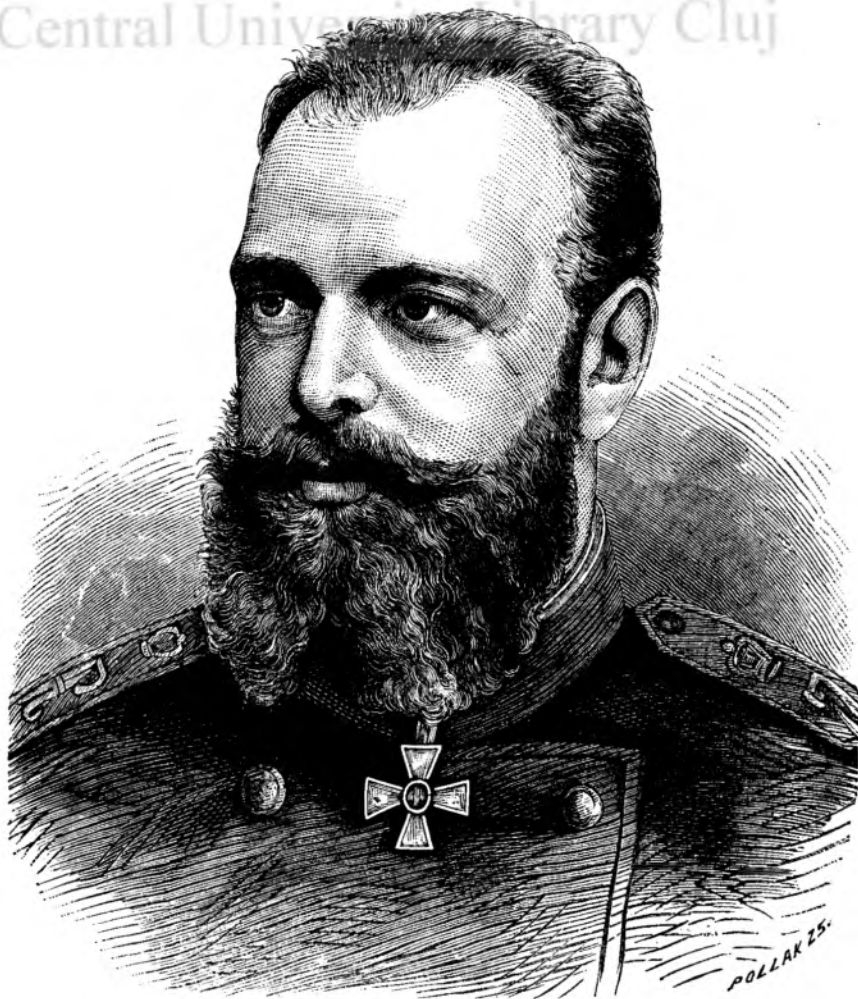
Repausatul țar a fost un filo-germân, care a favorit pe rușii facuți din germâni și a avut legaturile cele mai intime cu curtea din Berlin.

Fiul seu din contra are simpatia pentru francesi, nu pentru că ar iubi tare pe aceștia, ci fiind că vede pe germâni devenind tot mai puternici în imperiul seu. Densusul e rus cu trup și suflet, și din caus'a acesta este iubit de poporul rusesc, care-l considera drept cap al panslavismului și întemeiatorul unității viitoare a slavilor.

Se dice, că și în privința liberalismului este superior parintelui seu, și că va avé curagiul d'a introduce unele refor-

me, prin cari cugeta să aline spiritele turburate. Este înse întrebare mare, deca acesta presupunere se va realisa. Căci, precum se scie, moștenitorii tronurilor mai pretotindene sânt liberali, dar apoi de multe ori nu realiseza așteptările generale. Și parintele actualului țar a început să domnesca în direcțiune constituționala, și în urma unde a ajuns?

Alesandru III la 9 nov. 1866 s'a casatorit cu Maria

Țarul Alesandru III.

Sofia Frederica Dagmar, care luă atunci numele de Maria Feodorowna; ea e fiic'a regelui Danimarcei, Christian IX, nascuta la 14 (26) novembre 1847. Deci dën-s'a e de 34 ani.

Din acësta casatoria se nascura: Nicolae Alexandrovici, viitorul țarevici, nascut la Petersburg, la 6 (18) maiu 1868. George Alexandrovici, mare duce, nascut la Zarskoe-Selo, la 9 maiu (27 aprile) 1871. Xenia Alexandrowna, mare ducesa, nascuta la 6 aprile (25 marte) 1875.

I. H.

România regat.

Sire mare de mândria
Vine dela Bucuresci,
Care face bucuria
Sufletelor românesci.
O dorința stramoșesca
Ieta s'a realizat;
Lumea țice: Să traiésca
România ca regat!

Nu prin négra viclenia
Și prin intrigi de mișei,
Ci cu forța, vitejia
Și-a luptat ea locul ei.
Sângele ce vitejesce
Colo 'n Plevna a versat,
Ca semênța-i încolțesce,
Și-i dă nume 'ncununat.

P'a maririi scara drepta
Românismul cel repus,
Plin de fala urc' o trépta,
Cătra scopul ce și-a pus.
Ca comet'a ce de-odata
Sus pe ceriuri s'a ivit,
Din o lume 'ntunecata,
Unde mult a ratacit.

Dupa secolii de durere,
Ați românu-i resplatit;
Moș Traian cu mângaiere,
Vêrsa lacrimi fericit.
Lacrimile bucuriei
Se fac niște petri rari,
În corón'a României
Cei mai scumpi margaritari.

Iosif Vulcanu.

Un tutor.

— Comedia în 2 acte și 1 tablou. —

(Urmare.)

Leonora.

Tu scii că am remas la vrêst'a de dece ani singura în lume... parintele meu n'a avut încredere decât într'un singur om... fiind că eră cel mai drept, cel mai nobil din toți, pe care-i cunoscea.

Rarița.

Aste tôte le sciu... Dór sânt sor'a dvôstre de lapte. Nu-i de asta vorba.

Leonora (esitând.)

Domnul Redeanu...

Rarița.

Nu vré sê ve dee dupa acel care ve place?

Leonora.

Dar nu... eu iubesc... pe tutorul meu.

Rarița (mirata.)

Un om de 36 de ani?

Leonora.

E așa de bun, așa de frumos!... Oh! Rarița!... când ai scii cât mi-i de drag, pâna la nebunia... m'aș duce 'n foc pentru el!

Rarița.

Apoi aici nu-i lucru bun, că în adevér...

Leonora.

El nu me pôte suferi. (Cu 'n zimbet trist.) Veđi asta o sciu și de-aceea vreu sê mor.

Rarița (facându-si inima.)

Apoi, aide sê murim!

Leonora.

Și tu! (Cu bucuria.) Sor'a mea de lapte nu me lași singura în mormânt!

(Leonora se duce și ia două pahare cu puțină apă, tórna în fiecare un praf și dă un pahar Rariței.)

Rarița (în parte, privind ce face Leonora.)

N'a mai dat spițerul venin, cât lumea! El a luat praful dintr'un dulap deschis, și eu, îmi aduc aminte, că mi-a spus odata, domnișór'a că veninurile sê țin bine încuete în dulapi cu ușe de oglinđi... Și-apoi tot ridea spițerul, și se tot uită pe sub sprincene la mine... mai cu sêma, când l'am întreat, deca móre cineva iute de praful acesta... Nu-i venin.

Leonora (i dă un pahar.)

Ânce sê nu bem, sê ne închinăm mai ântâiu. (Sê pun în genunchi.)

Leonora.

Dumneđeu meu, iërta-ne greșel'a asta, fă ca ómenii sê nu gândésca cu reu la noi, ușuréza-ne mórtea, și dă fericire, împlinesce tôte dorințele acelor pe care-i iubim. (Se scóla.) Vîno în brațele mele Rarița, deca óvré Dumneđeu ne-om întelni pe ceea lume. (Beu amêndóue.) Dómne ajuta! (Rarița cam spariata se pune pe un jilț. Leonora umbla alterata prin odaia.)

Redeanu.

Pentru Dumneđeu! Déc' a fi greșit spițerul!

Dornescu.

Fii liniscit... Ei, cređi acuma?

Redeanu (luându-l de mâna.)

Dornescule!... Cât oiu traí, n'am sê-ți uit asta. Ea me iubesc... Dar bine omule, nu scii, că acésta e cerul pe pamânt de-a fi astfel iubit! Vrê sê móra, fiind că se crede disprețuita, urita de mine? Și eu o iubiam; de-aceea me superá așa de tare cea mai mica greșela din partea ei... Me simt așa de fericit... Nu credeam nici odata în amorul femeilor... Nici când eram tiner... și acuma...

Dornescu.

Ia taci și tu acum și privesce mai bine.

Leonora.

Cum iti este Rarița?

Rarița (adormind.)

Mi-i bine... Numai par că... M'a apucat un somn...

Leonora (se culca pe jumetate pe o chaise-longue.)

Pleópele mi se fac tot mai grele... Mințile mi se slabesc... E mórtea... N'am sê-l mai ved. (C'un țipet inadusit.) N'am... Sê-l mai ved.

Redeanu (vrê sê deschida ușa, Dornescu nu-l lasa.)
Leonora!... Leonora!...

Leonora (adormind.)

Glasul lui!...

Redeanu.

Ai omorit'o!... Leonora mea!...

Dornescu.

Dar nu fii nebun... Nu fii nebun... Ea dórme.

În loc de-a strigă aici înședar, vino să pregătim lucrurile, cum ți-am spus eu. (Aș deschis uș'a, ș'au intrat amândoi.) Vezi, cât sânt de frumușele... Obrajii și gurilele cam palide... Altfel de minune. Și Rarița a murit în ide'a ei. (Așeza paravanul.) Hai să punem paravanul acesta împregiurul lor ca să nu supere lumin'a! Du-te 'n odai'a ta acum; eu am încă ceva de lucru aici; și mai întâiu trimete-mi pe Jonița. (Redeanu ese.)

Dornescu (singur.)

Cu toate c'aș fi făcut și eu ca Jonița... în împregiurarea de față și — în momentul de față trebuie să joc pe omul moral. Am să-i fac o morala ștregarului, de i-or țiu urechile.

Scen'a III.

Ionița, Dornescu (șede pe un scaun și ia o mina serioasă.)

Dornescu.

Ia vine 'n căce... Am să-ți spun ceva.

Jonița (ridând se uita după paravan.)

A înghițit doctori'a... Deu na!... Și dorm duse. Da scii că-i bun lucru să fii spițer!

Dornescu.

Lasa glum'a. Vezi tu cât te iubesc fêt'a asta?... A vrut să mōra pentru tine și tu riți.

Jonița.

Dar nu rid de-aceea... Dōr și mie mi-i draga. Da-i vorba că, deca m'oiu însurā, am să-mi ieu așā doctorii și de câte ori a vrē să se sfadēca nevēst'a cu mine, am să-i dau câte un prafușor, să dōrma pân' i-a trece ciud'a.

Dornescu.

Da scii că nu platesci două parale! În loc să-ți para reu de greșel'a ta, îți bați joc de serman'a copila.

Jonița.

Dar dōr n'a perī lumca, pentru c'am sarutat o fēta frumōsa. Deu cucōne, n'o mai luā și dta așā în reu... Par că omul scie totdeuna ce face!... Chiar pop'a, când se duce să slujēca, tot mai trage cu ochiul, deca vede vr'un colac frumos, dar încă un baetan ca mine.

Dornescu (în parte ridând.)

Se mai disculpa înaintea mea! Deca nu-mi par eu ca vulpea moralista, apoi să n'ajung până mâni. Dar tot am să-i dau o lecție baetului. (Lui Jonița, care a îndreptat ceva la pușc'a lui.) În sfērșit, ai dreptate!

Jonița (bucuros.)

Așā-i că am dreptate?... Dōr nu-i trece cu gur'a uscata pe lānga un cireș plin de rōda.

Dornescu (sculāndu-se de pe scaun.)

Ai trebuī să fii un nebun!... Și-apoi tinerete nu-s? Și să-ți spun ceva, când ved o fēta frumușica... (Se apropia de paravan.)

Jonița (il trage de mâneca.)

Că-i mai frumōsa domnișōr'a... Ba deū! Da de unde!... Nici nu sēmena, nici nu resare Rarița cu dēnsa.

Dornescu.

Deca mie îmi place bine!... Ce gurița, ce sprincene... Deu îmi vine...

Jonița (fōrte necașit.)

Par că vine cineva... iēca deū... ia asculta! (În parte.) Bata-l trasnetul ciociu afurisit... Îmi vine să-l gātuiu.

Dornescu (merge după paravan și revine.)

Dulce gurița!

Jonița (apuca pușc'a.)

Cuconășule!... Sē me bata Dumneđeu... Ia nu te jucā cu dracul! Că pe — me — lege nu înțeleg șaga.

Dornescu.

Dar bine, ce esti așā de mānios? Cum ai māncā o cireșā.

Jonița (în parte furios.)

Sta-ți-ar în gāt! (Tare.) Sarutare și sarutare! Eu nu vreu să sarute cineva pe logodnic'a mea în somn.

Dornescu.

Lasa, mi-a da ea voia și fiind trēza.

Jonița.

Dēc' o omor... Deu c'o omor!

Dornescu.

Am să-i spun ce mi-ai đis tu și am s'o înveț să faca și ea ca tine. De câte ori n'ai sarutat tu pe altele?

Matilda Poni.

(Va urmā.)

Respuns dlui Aron Densusianu

la articolul „Aventuri literare“.

(Fine.)

La 2—3 ani în otelul postei din Lugoș, Schuller auzind pomenindu-se numele meu, veni să faca cunoscința, și-mi spuse, că a tramis multe esemplare în Germani'a, și mai multe foi facura articli literați despre Colindele române. Dar ce-i pasa lui Densusianu de alții, când el vrē să me judece!

b) Cumca mai multe Balade publicate de mine sânt traduse în limb'a magiara. Dar ce lipsa are, Densusianu să scia de aceste, când el vre să me judece.

Așā se vede că totusi aū remas încă multe diamante în straița cerșitorului: așā se vede, că în poeziile române populare publicate de mine, totusi este spirit poetic, și caracter poporal, și acele vor rămānē și pe viitor, cari prelucrate de un literat onest, ce e cu sântēnia cătra toate ale poporului român.

c) O foia germāna (ce o am în Timișōr'a intra scripte) a scris o critica despre poeziile populare publicate de Alecsandri.

Pōte că Densusianu a facut traduceri escerptive, ca să le aplice și la poesi'a poporala de aci, pentru că precum genii mari, așā și genii rei se intālnesc în idei.

Dar furiosul în furi'a sa nu a sciut ce face, când cu atāta nedreptate aduce judecata nu numai asupra mea, ci și asupra poeziei populare. Înse va fi ajuns la scop, când atare foiletonist strain va cautā tema ca să mai scria asupra Romānilor, și va dā de Aventurii literarie, apoi ca să derapene ce ar mai fi romānesc, se va provocā la Densusianu ca autoritate, și atunci Densusianu își va strigā ēnsusi: Osana!

Eu numai de un'a me mir, că „Negriad'a“, în care ar fi atāta originalitate, atāta poesia, atāta spirit, atāta esperința de aventuri din Fagaraș, Brașov și Bucuresei, încă nu-i tradusa în câteva limbi europene, căci epopeiele au acēst'a destinațiune. Și întru adevēr, aș dōri, ca și epopeiele romāne să ajunga la acēsta.

Acuma eu vreu să încheiu, căci ar fi pré mult, ca să stau fața cu fia-care maliția a autorelui; cred, că am adus destule doveđi pentru de a demōstrā, că ce Aventurariu literariu e Densusianu și cât de nedrepte sânt judecāțile lui.

Iēra de dl Densusianu me despart cu acea asigurarē, că deca voiu mai trai, ne vom intālni la Filippi. adeca atunci, când va ieși și a dōu'a parte din „Negriada“, și numai atāta il rog acuma pentru atunci, ca să învețe de ași înfrēnā — turbarea, și să fia drept.

Budapesta 12 martiu 1881.

Dr. A. Marienescu.

S A X O N

Calindarul septemânei.

Ziu'a sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și serbatorile.	Sorele	
				resare	apune
Dumineca	22	3	Sf. Muc. Vasilie.	5 37	6 20
Luni	23	4	Cuvios. Nicon.	5 35	6 23
Marti	24	5	Cuv. P. Zachariu.	5 33	6 25
Mercuri	25	6	(+) <i>Bunavestire.</i>	5 31	6 27
Joi	26	7	Sob. Arch. Gavril.	5 30	6 30
Vineri	27	8	Cuv. Matrona.	5 27	6 32
Sâmbeta.	28	9	Cuv. Ilarion.	5 26	6 36

Proclamarea regatului român.

Bucuresci 16/28 martie.

Scîu, că firul telegrafic, ma și diuarele v'a dus scirea marelui eveniment în istoria româna, proclamarea regatului român; totuși vin și eu a ve raportă unele momente, drept părți integrante la raportul general.

De și redicarea României la rangul de regat se așteptă, totuși realizarea acestei dorințe în sâmbet'a trecuta produse o surprindere generala, căci se credea că acest'a se va întimplă în diu'a de 10 maiu viitor, aniversarea suirii pe tron a lui Carol I.

Motivul pentru care acest'a proclamare s'a facut așa pe neașteptate, de sigur va fi fost foarte ponderos. Faptul e, că în noptea de vineri spre sâmbeta, consiliul de ministri a hotarît ca proclamarea să se faca în ședința cea d'ântăiu a camerei deputaților. În demineț'a dîlei de 14/26, adeca sâmbet'a trecuta, câțiva ômeni de frunte din partitul dela putere, inițiați în cele ce se hotarira în noptea trecuta, spuneau amicilor, că la ôrele 2 în ședința camerei deputaților se va proclamă regatul. La întrunirea deputaților secretul fu împartășit și conducătorilor din opozițiune, cari isi detere consimțemntul, și astfel unanimitatea deja asigurata, s'a pus în esecutare hotarirea, prin propunerea dlui general Leca. Curiôsa coincința! Toemai acela, care a resturnat pe Cuza, a propus să se proclame rege Carol I!

Scîți, cum ântăiuu camerei, apoi senatul a votat în unanimitate propunerea facuta. În camera mai mare efect a facut cuvântarea dlui președinte C. A. Rossetti, carele a dis:

„Sunt la sfîrșitul vieții mele. Am plecat cu parinții voștrii și am parcurs cu ei, și-apoi cu voi, o cale pe care altor națiuni le-a trebuit 300 de ani ca s'o percurga cu enorme versări de sânge și cu mari sacrificii... Astăzi dar, la sfîrșitul vieții mele, pot să me duc liniscit și fericit. Prin urmare, dlor, recunoscător sôrtei că mi-a dat acest'a fericire, rara în anele istoriei, ve dîc e'atî încoronat și vieț'a mea, și acest'a numai pentru că am putut să mă țin de dvostre". (Aplause prelungite.)

În senat dl V. Alecsandri a pronunțat aceste cuvinte: „Dlor senatori, sunt și eu fericit că m'a ajutat Dumnezeu să traiesc pîna acum ca să ved împlinindu-se acest act mare la care noi toți am visat. Prin radicarea României la rangul de regat, se încoronéza faptele eroice ale acelor Români cari s'au jertfit în resbelul din Bulgari'a, și vedem că sângele lor astăzi este recompensat de representațiunea naționala prin corôn'a care se pune României. (Aplause prelungite.) Acest'a dî este nu numai o serbătoare care umple de bucuria suflitele tuturor Românilor, dar pot dîce că chiar cerul se bucura, căci precum vedeți în diu'a de astăzi cerul este splendid! (Aplause prelungite și entusiaste.)

Îer președintele senatului, dl D. Ghica a încheiat desbaterea cu următoare cuvinte bine simțite: „Unanimitatea senatului s'a pronunțat pentru proiectul de lege. (Aplause prelungite.) Dnii mei, președintele nu are dreptul să ia cuvântul când presidéza; (forțe mișcat) dar să-mi fia permis a mulțumi lui Dumnezeu, că m'a învrednicit să ia parte la acest mare act național! (Aplause unanime și entusiaste în senat și în tribune.)

Ser'a la șese ôre membrii corpurilor legiuitoare, în frunte cu președinții lor, principele Dimitrie Ghica și dl C. A. Rosetti, cu mitropolitul primat, împreuna cu episcopii eparchioți, se dusera la palat spre a supune Domnului voturile date de senat și adunarea deputaților.

Acésta mergere s'a facut pe jos, dela senat la palat, cuprinđend mai tot largul stradei Victoriei, și urmați de mii de ômeni din popor. Spectacolul eră impresionant.

Dupa ce au fost introduși în sal'a tronului, au erau presinți și ministri, Mariile Lor Regale și-au înțrarea și s'au suit pe tron, în mijlocul celor mari aclamațiuni. Dnii președinți al senatului și al adunării deputaților s'au înfașiat înaintea Marilor Lor Regale și președintele senatului a rostit următoarele cuvinte:

Mari'a Ta,

Sunt mândru și fericit că sôrtea m'a desemnat a veni din partea senatului și adunării deputaților spre a da cetire Mariei Vostre Regale, legii ce s'a votat astăzi de ambele corpuri legiuitoare și prin care se încoronéza dorințele întregii României.

Apoi, dl președinte al senatului a cetit legea. (S'a publicat în nr. trecut. Red.)

Domnul a respuns prin aceste cuvinte:

„Mare și solemn este momentul în care representații națiunii au venit în giurul Meu, spre a-Mi supune hotarirea unanima a Corpurilor Legiuitoare. El incepe o foia nouă în cartea în care stă scrisa vieț'a poporului român, și încheie o perioada plina de lupte și de greutăți, dar și bogata în barbatesci silințe, în eroice fapte. În acest moment, voi repetă ceea ce am spus totdeuna, că voința națiunii a fost pururea calauz'a Domniei mele. De cinci-spre-șapte ani sunt Domnul încungîurat cu dragostea și cu încrederea națiunii; aceste sentimente dîlele bune le-au înveselit, dîlele grele le-au întarît între noi. Mândru dar am fost ca Domn, scump Mi-a fost acest nume pe care s'a versat în trecut raze de gloria și de marire; pentru viitor înse Români'a a cređut că este necesar și conform cu întinderea, cu însemnatatea și cu puterea dobândita și manifestata prin acte neîndoielnice și cari au înalțat numele ei, de a se proclama în Regat. Nu dar pentru Mine personal, ci pentru marirea țerei Mele primesc titlul care esprima dorința cea mai viuă care arde de atîta timp în peptul fia-cărui Român, dar care nu schimba întru nimic legaturile strînse stabilite între națiune și Mine, și care au dovedit cât sunt de tari evenimentele ce le am petrecut împreuna. Fia ca primul Rege al României să se bucore de aceeași iubire ca acel care pîna astăzi a fost și remâne Domnul ei; căci, pentru Mine, dragostea acestui nobil și vitéz popor, cărui am dat inim'a și sufletul Meu, este mai scumpa și mai prețioasă de cât tôte măririle cari încungîora Corôn'a".

Aceste cuvinte, intrerupte adeseori de aclamațiuni entusiaste, fure acoperite în fine de urările cele mai însuflețite.

Domnul pogorëndu-se, subsemnă apoi în presința represintanților națiunii decretul prin care se sancționéza legea. Condeii și calamarii, cari au servit în acest'a împregiurare, s'au oferit Academiei spre pasturare.

Într'aceste o nenumerata mulțime, compusa de persoane din tôte stările sociale se adunase în regîturul

palatului și pe stradele laterale, făcând manifestațiuni de urare. Maj. Lor s'au aretat pe balcon și au mulțamit, apoi s'au retras în apartamentele Lor.

Îndata-ce se inseră casele și autoritățile iluminara, și procesiunile în massa, stéguri tricolore și musica militară mersera la palat, unde Maj. Lor au eșit în mai multe rânduri pe balcon și au mulțamit. Entuziasmul domni pâna sér'a târziu.

A două di numeroase corporațiuni și mulțime de telegrame felicitara pe regele și pe regin'a.

Astați luni s'a ținut la Mitropolia un Te-Deum pentru regatul român. Majestățile Lor regele și regin'a, împreuna cu cas'a Lor civila și militara, dnii ministrii, dnii plenipotențiarî ai puterilor straine, înalții funcționari și un mare numer de persoane distinse au luat parte la acest serviciu.

Coresp. ord.

Colind'a lui Carol craiu.

Colo sus la resarit

Carole Dómne!

Stéua noua s'a ivit,

Și în straluciri ceresci

S'a oprit la Bucuresci,

Stând de supra de palat

Pré frumos a luminat,

Tot palatul cel domnesc

Unde-i Domnul românesc!

Ce minune

'N asta lume?

Ce minune va se fia?

Par că lumea nu o scia!

Asta-i stéu'a României,

Și e semnul bucuriei,

În oraș în Bucuresci

Și în inimi românesci,

Că de cinci-spre-țece ani,

E Carol, Domnu la Români,

Și pré sântul Dumneșeu

Li aréta semnul seu!

Ce minune

'N asta lume!

Ce minune va se fia?

Par că lumea nu o scia!

Căci Carol e Domnu vitez,

Și e lumii de miraz,

Pe Români i-a adunat

La bataia a plecat,

Și el Dunarea a trecut

Pe pagâni de i-a batut,

Cât, Balcanul a trecnit,

Pe Români i-a prêmărit,

Cât, Carpații s'au treșit,

Și pré sântul Dumneșeu

Li tramite darul seu!

Ce minune

'N asta lume?

Ce minune va se fia?

Par că lumea nu o scia!

Stéu'a, când s'a aretat,

Toți Români s'a adunat,

La patul cel domnesc

Unde-i Domnul românesc,

Și cu-un suflet și-o simțire

Și curat'a a lor iubire

Pe Carol l'au 'ncungîurat,

Și de craiu l'au înalțat,

Ca dorinț'a românesca,

Prin Carol sé se 'mplinesca,

Și pré sântul Dumneșeu

Prin Carol, dá darul seu!

O 'nchinăm spre sanetate

Și 'ntru zile 'ndelungate!

At. Marienescu.

Balul din Borodul-mare.

— *Raport si socóta.* —

Ca graciósele cetitóre ale foii sociale-beletristice „Familia“ sé aiba ocaziune și în zilele aceste ale postului a participá cel puțin spiritualmente la petrecere de joc; și ca noi sé putem face rațiociniu public despre venitul curat dobândit în favorul școlei noastre confesionale din Borodul-mare: recurgem la ospitalitatea domniei vóstre sé primiți în colónele acestei foi descrierea respective raportul și socót'a de mai la vale, dimpreuna cu mulțamit'a noastră sincera față de generoșii contributori și participanți.

Balul se ținú în carnevalul trecut, în sér'a anunțata și în colónele acestei foi, în sal'a cea spațioasă a ospetariei opidane metamorfosata ca prin farmec de către arangerii neobositi Dd. Gavril Venter not. în Borodul, Stefan Zacharias docente local, Gavril Vandiciu adjunct not. și Leopold Hirsch în frunte cu dl Samuil Pallady.

La órele 8 se esecută de către orchestrul Șimleului Selagiului ca uvertura: „Marșul lui Mihaiu“.

Dar speranț'a, ce la început ni suridea, par că erá sé ne paraséca, de óra-ce óspeții invitați, și în specie frumósele danțatóre, nu se mai înfașisau; încetul cu încetul inse descurăgiarea noastră disparú, și sal'a se umplú de cele mai dragaláșe dame. Fețele posomorite de mai înainte se electrisara, jocul se începú și cuadrilul antâiu fu danțat de 24 parechi; apoi urmara alte jocuri cari tóte se jucara cu animo, pâna la timpul de pauza. Dupa pauza se continuara cu aceeași însuflețire, pâna la órele 6 deminét'a, când toți se departara ducénd suvenirile unei nopti placute.

La acest loc împlinesc o datoria placuta, aducénd recunoscința și mulțumita préstimătei dne Veronica Pallady nascuta Buteanu, care ca o matrona româna a fost patron'a seratei.

Au mai participat la acest bal dómnele și domnișórele: Amalia Pallady nasc. barones'a Luzsenszky, simbolul blândetei și al suavitatei, Gabriella Rezey nasc. Poinariu, tipul frumsetei, Elisabeta Venter nasc. Reiss cu fiic'a-i plapânda Flóra, din provincia Veronica Vajda nasc. Bulzanu, Laura Szabó nasc. Venter, Elena Filipu n. Groze și altele.

Dintre evrei Sali Kun nasc. Jakob, Anna Hajnal nasc. Gottlieb cu ficele Cecilia și Amalia, Anna Kálmán nasc. Ernst, Fani Heller nasc. Mandel, Gizella Stern nasc. Jakob cu fiic'a-i Regina, veduv'a lui Iosif Jakob cu fét'a-i Rosalia, din provincia Jakabfy cu soția-i și alte multe.

În scopul promovatoriu, ca neparticipanti au contribuit: Ilustritatea Sa episcopul diecesan Mihail Pavelu 5 fl. Rds. Dni canonici Teodor Kóváry 5 fl. Nicolau Vulcan 1 fl. Dr. Augustin Lauranu 1 fl. Ioan Kuuk 1 fl. Dl subinspectore școlar Artemiu Șarkadi 2 fl. MODD.: Nicolau Marcuș 1 fl. Moise Nies 1 fl. Carol Sahlender 5 fl. Domnii: Ioan Papp notar comitatens 8 fl. Francisc Heissler comisar de finanțe 1 fl. Ioan Papp în Cizer 1 fl. Stefan Boros adjunct pretoriale 1 fl. OD. Gavril Lung preot în Ponóre 1 fl. și Adolf Spitz din Bucea 3 fl.

Ca participanți au dat peste prețul întrării stimabili domni: Stefan Csányi pretore în Alesd 4 fl. Mihail Reich 2 fl. Ignăț Stern 2 fl. Vasiliu Czibenszky 1 fl.

Șandru Filip 1 fl. Francisc Wermer 1 fl. Louise Cholson 1 fl. Anton Kun 1 fl. Ioan Maris 1 fl. Mandel Hajnal 1 fl. Mat. Schwarz 1 fl. Leopold Jakabi 1 fl. un cutare 2 fl. Victor Pallady 3 fl. Adolf Pick 50 cr. deci sum'a incursa e 107 fl. 50 cr., din care dupa detragera erogațiunelor de 80 fl. 84 cr., rămâne venit curat 26 fl. 66 cr.

Care suma prin aceste se cuitéza.

Cu asta ocaziune voiu mai însemná ca prin trécat, cá o fracțiune neînsemnata a evreilor, nu sciu din ce pretecest, a dat un contra-bal tot în sér'a de 10 febr. a. c.

Teodor Dringou.

Concertul Dima în Arad.

— La 27 martie. —

În butul ploilor torențiale ce de vr'o patru zile la noi nu mai încéta, sal'a institutului pedagog.-teol. român s'a umplut de un public ales românesc și stráin iubitor de musica, care s'a adunat ca să asculte pe vestitul nostru cantareț-artist G. Dima. Concertul a fost, putem díce, improvisat, de óre ce dl Dima numai cu dóue zile mai înainte sosi în mijlocul nostru nu ca să dea concert, ci ca să véda orașul și să-și cerceteze amicii. Astfel publicul din provincia n'a putut fi avisat.

Și déca totusi s'a rezolvit a concertá, a facut'o numai la rugarea publicului românesc din loc. Concertul cu tóte aste a reusit, facénd onóre artei reprezentate de un artist român. Din stima colegiala a conlucrat pentru întregirea programei dn'a Fani Petco emerita profesorésa de pian al conservatorului din Budapesta și de present institutóre de pian în Arad, precum și dl Adam Budits prim-violinistul teatrului.

Programa s'a început cu ari'a din oratoriul „Paulus“ de Mendelssohn. Când artistul a intonat cele d'ântâiu accente: „Aibi mila Dómne...“ din acest sublim orator, publicul ascultá uimit și la fine a erupt în cele mai frenetice aplause. A urmat apoi: „Grand duo pour piano et violon din Robert le Diable“ de Wolff-Beriot executat pe pian de dn'a Fani Petco și pe violina de dl Adam Budits, secerând aplause binemeritate. Al treilea numer a fost balad'a maréța de Loewe: „Archibald Douglas“, cântata de dl Dima cu o arta care-l înalța la rangul celor d'ântâi cântareți europeni. Puterea profunda dramatica ce respira din ácéstá balada, coloritul fin cu care, mulțamita admirabilei flexibilitáți ai vocii sale, a sciut'o artistul orná, apoi pasiunea și sentimentul de care-l veđi inspirat și care de minune le scie versá în cântul seu, a transportat cu totul pe ascultatori și a implut de admirare pe numerosii barbați de musica ce erau de fața. Sám de opiniunea cá cu ácéstá singura piesa dl Dima e capabil d'a cuceri în triumf tóta Europa musicala. „Allegro din sonata pentru piano și violina“ de Mendelssohn, executat de dn'a Petco și dl Budits asemenea a placut. Nrul ultim erá iérasii al artistului nostru. Acesta a cuprins trei piese: a) „Dorul“ de Scheletti, piesa fórté cunoscuta în familiile románesci — dar astfel executata cu atât simț n'am mai aúđit'o; b) „Des Mädchens Klage“ de Schubert, luata în programa în locul „Klinge, klinge mein Panderó“ de Jensen, care s'a perdut. Esecutarea cum nu se póte mai bine. c) Nunc venio ad... „Cei doi grenadiri“ balada de R. Schumann, cântata de G. Dima. Ací în adevér ími vine să arunc pén'a și revocându-mi în „memori'a inimei“ sentimentele entusiastice de care fusesem Dumńnea sér'a la 7½ impresionat, să sorb sublima placere care nu țí-o póte întinde numai music'a — music'a vocala. O colosala bateria galvanica care ținea înlanțuit pe fia-care din public și-l sguduia pâna în suflet,

acesta a fost efectul ácéstéi piese. Aplausele devenira detunete, iér vivatele strigári asurđitóre de se cutremurau pareții. Artistul fu silit să repete, iér publicului i viniá să-l sarute și îmbrácișeze de entusiasm ce erá. Balad'a se termina cu ari'a „Marsaillesei“ și e atât de frumos și teestul de merita a fi cunoscut la publicul „Familiei“ în traducerea artistului nostru facuta cu privire singur la prosodia fára restrictiunea rimului:

Cei doi grenadiri.

(Dupa Heine.)

Spre Moscva mersera doi grenadiri,
Scapați din prinsórea Russei,
Și când au ajuns în cartir la Germán,
Plecará fruntea cu jale.
Aici aúđira tristele sciri, cá Franci'a e perduta cu totul,
Cá marea-i armata e batuta, sdrobita,
Cesarul-Cesar 'n prinsóre!
Atunci grenadirii pláneau cu amar
La scirea ácéstá pré trista;
Unul a díș: „Ah ce grozav, ce reu me ustura ran'a“.
Celalalt a díș: „Cu noi s'a fínit, aș vré să mor cu tine,
Dar am copii, nevésta acasa, ce vor perí fára mine“.
„Ce-mi sunt copii, nevésta ce e, când am o dorința fer-
binte,

Umble chiar cerșind pâne déca n'au...

Cesarul-Cesaru 'n prinsóre!

Unic'a rugaminte am: de voiu murí aicea,

Straplánta-mi în Franci'a trupul meu,

În Franci'a me 'ngrópa:

Și crucea mea cea de onor, pe peptul meu o pune,

Și flint'a 'n mâna să-mi-o dai,

Încinge-mi lat'a spada

(Aria Marsaillesei)

Așá voiu zacé 'n morméntul meu,

Precum eram sentinela,

Pân' ce aúđi-voiu sunet de tun

Și-a cailor tropote grele,

Atunci Cesarul cel mult adorat, chiar peste morméntu-
mi va trece,

Atunci eși-voiu cu arm'a 'n mâna

Sé-mi áper, sé-mi áper Cesarul!

Tóte díuarele din Arad fac elogii artistului, și dau spresiune parerii de reu cá nu s'a ținut concertul în sal'a „Crucei albe“. Dima e ađi o celebritate.

Coresp. ord.

Biserica si scóla.

Gimnasiul din Beiuș. Ratiociniu public. (Continuare.) Prin dl colectante Sofroniu Pascu adm. protopopesc din Oravița s'au tramis în favórea gimnasiului de Beiuș urmatóarele oferte, și anume odata pentru tot-deúna dela domnii: Timoteiu Miclea advoc. în Cacova 10 fl. Sofroniu Pascu preot în Ticvanul-mare 10 fl., Sofroniu Popa proprietar 10 fl., Nicolae Braia proprietar 10 fl., George Stanca neguțator 5 fl., Petru Braia proprietar 5 fl., Paul Vuia proprietar 3 fl., Alessiu Popovicú notar în Greovaț 3 fl., Ioan Stanca neguțator 3 fl., Vasiliu Pasca paroc gr. c. în Surducul-mare 3 fl., Paul Nedicú 2 fl., Petru Vuia 2 fl., Adam Popa 2 fl., Iuliu Bordanu notar în Cacova 2 fl., Traian Lința învețat. în Cacova 2 fl., Teodor Drugarin jude comun. în Calina 2 fl., Ignat Dudinschi notar în Secaș 2 fl., Alessandru Peterfi propriet. în Secaș 2 fl., Joachim Dabicú paroc gr. or. în Surducul-mare 2 fl., Janeșu Bireu 1 fl., Lazar Vuia 1 fl., Nicolae Vuia 1 fl., Jacob Țurna 1 fl., Nicolae Stanca 1 fl., Nicolae Vuia 1 fl., Vuia Vuia 1 fl., Jacob Belia 1 fl., Vasiliu Leza 1 fl., Maria Braia 1 fl., Magdalena Braia 1 fl., Teodor Roșu 1 fl., Martin Tóder 1 fl., Nicolae Tóder cibotar 1 fl., Demetriu Stoina 1 fl., Nicolae Iema butar 1 fl., Petru Craia 1 fl., Jac. Jurca 1 fl., Petru Jorgovan 1 fl., Nicolae Stoina neguț. 1 fl., Constantin Pascila not. în Goruia 1 fl., Alesiu Bojinca negoț. în Goruia 1 fl., Micu Lepa negoț. 1 fl., Paul Lepa negoț. 1 fl., Teodor Duda jude com. 1 fl., Iosif Popo-

vicu paroc gr. c. 1 fl., Daniil Bojinca înveț. gr. or. în Gherișce 1 fl., Nicefor Ganga preot gr. c. în Comorisec 1 fl., Petru Jagodićiu de Chernecea 1 fl., Samuil Hirschl negot. 1 fl., Georgiu Stan negot. 60 cr., Ilia Belia 50 cr., Simeon Beclean 50 cr., Georgiu Belia 50 cr., Ioan Popoviciu par. gr. or. în Secaș 50 cr., Stefan Popoviciu par. gr. or. în Goruia 50 cr., Vasiliu Ivascu jude com. în Goruia 20 cr., iera în decurs de patru ani pentru fia-care an au contribuit domnii: Paul Cimponeriu not. în Ticvanu 2 fl., Sofroniu Gaita înveț. gr. c. în Ticvanu 1 fl., Petru Țeranu înveț. gr. c. în Ticvanu 1 fl., Joachim Braia proprietar în Ticvanu-mare 1 fl., la olalta 120 fl. 30 cr., cu totul până acum 415 fl. 67 cr. afara de sum'a de 741 fl. 50 cr. publicata în list'a subscri-sului. (Va urmă.) *Silviu Reșeu.*

Dieces'a Aradului. Cetim în „Bis. și Șc.“: Ședința episcopiei prov. a fondurilor comune dieceselor Arad și Caransebeș anuciata și în fôia noastră s'a ținut în 22, 23 și 24 l. c. În acêsta ședința censurându-se socoșile și raportul general cătra venerab. sinode eparchiali, s'au aprobat fâra dificultăți, fiind tôte în ordine buna și esacte. Starea fondurilor la capetul lui 1880 trece peste 605 de mii de florini. Interese s'au încasat 36 de mii florini. Pentru scopuri de cultura s'au dat consistôriilor eparchiali peste 18 mii de florini. Capitalului s'au adaus un crescament aprôpe de 19 mii de florini. Împrumuturi ipotecarie s'au acordat 15—16 mii de florini.

Societati si institute.

Adunarea „Albinei“. Despre adunarea generala a institutului „Albina“, ținuta la Sibiiu în 29 martie, am primit urmatôrea notița: Acêsta adunare a facut fôrte buna impresiune asupra acțiunilor prezenti. Raportul direcțiunii s'a luat spre placuta cunoscința. Dividend'a unei acțiuni s'a defipt cu 10 fl. Din venitul curat s'au acordat: 1) „Reuniunii femeilor române din Sibiiu“ 100 fl., 2) gimnasiului român din Beiuș 100 fl., și în fine 3) pentru esposiți'a, ce se va ținé în august la Sibiiu 252 fl. 81 cr. Ca membri noi în direcțiune s'au ales Dd.: Iosif Sterca Șuluțu jude r. în pens., George Pap, deputat dietal și Ioan Romanu adv. în Fagaras. Din bilanțul, ce ne-a venit separat, vedem că venitul brutto a fost 106,744 fl. 67 cr., netto 37,640 fl. 44 cr. Revirementul cassei a fost 4.892,282 fl. 52 cr. Fondul de reserva este cu finea anului 24,015 fl. 60 cr. Peste tot s'au acordat în anul espirat 4552 împrumute în valôre de 1.384,342 fl. 87 cr.

La Bocșa-montana s'a convocat pe 7 aprilie o ședința de comitet a reuniunii învețatorilor români din dieces'a Caransebeșului. Președintele comitetului e dl Stefan Antonescu, notarul dl Ioan Marcu.

C e e n o u ?

Pentru conferința din Sibiiu s'au ales delegați la Sibiiu parintele archimandrit și vicariu Nicolae Poșea, parintele asesor consistorial și redactor al „Tel. Român“ Nicolae Cristea, dl avocat dr. Ioan Borcea și dl profesor D. Comșa; la Deva dnii advocați George Secula și Fr. Hosszu-Longin; la Fagarasiu dnii Ales Micu vicariu, advocații Ioan Romanu, Ilariu Duvlea și dl Basiliu Stanciu. — *La Hatieg* dnii Benjamin Densușanu, Sava Borha, Ioan Ratiu, Ioan Balaș și Bucur Popoviciu, convocara pe 9 aprilie conferința pentru alegerea delegaților. — *La Muresi-Uiôra* alegatorii români din cercul cu același nume sânt convocati pe 8 aprilie, de cătra dnii Jacob Pop proprietar în Nojlac, Ioan Moldovan paroc în Clunga și Petru Moldovan paroc în Nojlac. — *La Câmpeni* dl avocat Gerasim Candrea a convocat conferința alegatorilor români din cercul de alegere al Trascaului pe 7 aprilie. — *În Orda-de-jos* dnii Nicolau Șandor, Nicolau Mariu și Ioan

Cornea, convocara conferința alegatorilor din cercul Vințul de jos, pe 6 aprilie.

Scire electorala. Din Beiuș ni se împartașese, că dl avocat Gerard Wêghseô, candidat de partid'a guvernamentală în contra dlui Parteniu Cosma, n'a primit candidarea.

Voci straine despre regatul român. Cetim în „Journal des Débats“: Națiunea româna s'a aretat dêmna prin înțelepciunea și patriotismul de care a dat dovêda de 25 ani, d'a luâ loc în concertul puterilor europene. „Débats“ amintesece rolul glorios al armatei române în resbelul dela Balcani și reformele îndeplinite în launtru, adaugând că Români'a și-a îndeplinit tôte angagiamentele cătra Europa. Rolul noului regat va fi, mai mult de cât ori când eminaminte civilisator în Oriinte; Românii fiind mai naintați de cât vecinii lor în cultura intelectuala, trebuie să pastreze bunele relațiuni cu Belgradul și cu Sofia, și să urmeze a da exemplu de înțelepciune politica. „Débats“ face urări pentru fericirea și prosperitatea noului regat. „La République française“ declara, că Românii au sfêrsit acum oper'a congresului dela Berlin și au afirmat atențiunea lor d'a resistâ la ori ce încercare de înfeudare. Transformarea principatului în regat este dar favorabila pentru viitorul țerii; acêsta este o nôua proba despre vitalitatea poporului român, meritând din tôte punctele de vedere simpatiiile Europei.

În palatul împeratului chinez s'a prins un individ necunoscut, care luat de scurt, a declarat că e tramis din cer ca să dea foc palatului imperial. Înainte cu câteva luni, se descoperisera în palat mari cantități de materii explosive, ascunse în pod. Tóta Chin'a e plina de societăți secrete, al căror ultim scop este ruina și distrugerea a tot ce se gasesce, așa cum se gasesce acum.

Revisuirea Bibliei. Revisuirea Bibliei, un'a din cele mai lungi lucrări literare din acest secol, lucrare ce durêza de mai bine de dece ani, a fost pe jumetate sfêșita. Tipografii universităților din Oxford și din Cambridge, scriu diuarului „Times“, că versiunea revisuita a „Noului Testament“ va aparé pe la jumetatea lunii mai. Acêsta nôua traducere a cărților sante ocupă dela 1870, dat'a primei lor întruniri la Cantorbery, șese-spre-dece învețați ebraisti, aleși dintre membrii cei mai erudiți ai bisericeii și ai universităților. Fia-care cestiune e supusa votului maiorității și tôte cheltuielile materiale ale întreprinderii sânt în sarcin'a universităților din Oxford și din Cambridge. Se pare că revisorii au gasit un mare număr de neesactități în edițiunea adoptata de societatea biblica. Astfel, intercalarea a trei marturi ai înviării trebuie respinsa; cuvintele: libera nos a malo (mântuesce-ne de cel reu) trebuie a fi înlocuite prin: libera nos a spiritu mali (scapa-ne de spiritul reu) și cele din urma dôue-spre-dece versete din evangeli'a lui Mare sânt cu totul apocrife.

Cel mai mic orologiu din lume. În Berlin se afla un engles Ion Fermazi, care a venit să dea împeratului Vilelm al Germâniei un cap d'opera, în art'a sa. El a facut cel mai mic orologiu, ce se cunoșce până acum. Marimea sa este mult mai mica, ca a unei bancuțe 50 bani, (ceva ca a unui firfirie). Orologiul forméza tablița unui ânel de sigilat și este aședat într'o capsula de aur. Mergé fôrte bine.

Poporațiunea Basarabiei. Statistic'a oficiala, facuta de cătra oficiarii statului maior rus în 1879 constată, că Basarabi'a erâ locuita de 162,252 Rusi, 25,684 Bulgari, 33,501 Germâni, 792,000 Români, 2222 Tatari, 190,599 Israeliți, 18,783 Țigani. Prin urmare, la 100 de ênsi vine, 10·8 rusi, 2·5 bulgari, 3·3 germâni, 6·1 israeliți, 1·9 țigani și 75·4 români; adeca $\frac{1}{4}$ parte a poporațiunii este straina, restul $\frac{3}{4}$ sânt Români.

Deschidem prenumeratiune

la „Familia“ pe treiluniul april—junie, care va începe cu nr. 27.

Condițiunile de prenumerațiune se afla însemnate în fruntea foii.

În treiluniul viitor vom publică între altele, următoarele lucrări literare:

o poezia de Majestatea Sa Regina Elisabeta a României

tradusa în românesce de redactorul acestei foi, din manuscriptul original german;

cântece populare din colecțiunea inedita a dlui

Vasilie Alecsandri,

și o novela noua, scrisa anume pentru fôia noastră, de dl **V. R. Buticescu.**

Rogăm pe dnii abonanți să-și rennoiescă de timpuriu abonamentele, și să recomande și altora fôia noastră în cercul cunoscuților lor, ca astfel să putem introduce și noi unele îmbunătățiri, și anume să putem da și joi'a câte o còla întregă.

Redacțiunea „Familiei“.

Proprietar, redactor răspundător și editor: **IOSIF VULCANU.**

I N S E R T I U N E .

Scos din gur'a mortii.

În orașul Shawforth, lângă Rochdale, trăia un om, a cărui ocupațiune eră a curății gropile din cercurile minelor. Acela eră tare și puternic, și suportă cele mai grele strapății, până când și el, ca cei mai mulți de clas'a sa, a început a tentă provedința, încordându-si puterile mai mult decât permite cea mai sănătoșă constituție corporala a omului.

Acest barbat a devenit înainte cu doi ani jertf'a unei hòle, care i-a sdruncinat cu totul constituțiunea. Pâna aci avisat întru susținerea sa și a familiei sale, la puterile lui fizice, și la diligența lui neobosita, acum observă cu întristare că isvòrele susținerii sale încep a secă, și că agonisarea lui modesta, fructul lucrului seu, începe a se consumă, lasând întrare libera lipsei nesuportabile. Din morbul lui se nascura cu încetul alte și alte morburi, pâna ce în fine amicului nostru deveni o ruina de om, așa cât abia se mai putea mișcă din loc; asthm'a și rheumatismul îl cuprinsera în mesura atât de cumplita, în cât abia mai putea resuflă.

De óra-ce eră prè superb, pentru ca să cerșesca, de alta parte înse miseria estrema îl constrîngea a câștigă ceva, pentru ca să nu mòra de fòme împreuna cu famili'a sa, amicii binevoitori i-au câștigat un lucru ușor. (carele acum se îndeplinesc prin letițe). Înse ori cât de ușor eră acest lucru, neputințele barbatului odinioara atât de tare și musculos, l'au constrîns pe acest'a a renunția la acel lucru, aruncându-l est mod în abisul desperațiunii. Decât câștigarea nutrementului, i-a fost înse și mai grea mistuirea aceluia, de óra-ce organele lui de mistuire erau atacate, și precum se parea sdruncinate fără nici o speranța de a se vindecă. Durerile stomacului seu erau cumplite, și medicii nu-i puteau câștigă alinare.

În starea acesta trista a primit dela unii amici îngrigiti un pamflet, care laudă însușirile bune ale extractului lui Shäker pentru vindecarea Dyspepsiei și a morburilor de acest gen. Ca omul ce e apròpe de înecare, și se lêga de un paiu, așa a primit și morbosul nostru medicamentul oferit. Ori cine va înțelege, că pacientul pe acest timp nu eră decât un schelet formal; înse prin folosirea extractului lui Shäker și-a recâștigat sănătatea și puterile și s'a smuls din gur'a morții. Rheumatismul și asthm'a, și urmările mistuirei sdruncinate așa dicënd cu totul, au disparut curënd, pentru a nu se mai ivi. Iera dupa câteva luni, omul nostru eră deja în stare a urmá de nou ocupațiunii sale, și a împlini cele mai grele lucruri, cari de vre-o douè-spre-dece luni dela însănătoșarea sa, le continua în tòte zilele.

Fia-care trehue să admita, că acest'a a fost o cura admirabila, care pôte fi constatata. eăci poștariul, séu ori-care alt barbat din Shawforth, va puté întari adevèrul celor dice mai sus. Omul respectiv se numesce Thomas Briggs, și locuesce în Peel Terrace, Shawforth lângă Rochdale, în Anglia.

Casul de mai sus nu e isolat și unic, pentru că tot acel extract a avut rezultatele cele mai admirabile, și deca cetitorii poftesc dovedi, să-mi scrie, și le voiu comunică sute de casuri, cari asemene vor probá valòrea extractului lui Shäker.

În Engliter'a s'au vëndut în anul 1880, mai fără de nici o anuniare, apròpe la un milion (1,000,000) de sticle din acest medicament; acest'a trecere însemnata a fost cu deosebire rezultatul comendațiunilor acelor barbați, cari au tras folos din întrebuintarea acestei medicine, și din recunoscința au enarat faptul amicilor lor și altora. De asemenea trecere enorma în timp atât de scurt ânca nu s'a bucurat atare medicament în nici o țera, din ce nu se pôte deduce alt'a, decât aceea ce întru adevèr e așa — că medicin'a are valòre adevèrata.

➤ **Deposite sânt în Oradea-mare (Nagyvárad): la GEORGIU NYIRI și la farm. miserenilor.** ➤

În Arad Mat. Rozsinyai: Aszó d: Dosza Arpad; Budapesta: Ios. de Török, farm. în strad'a regelui nr. 7; B.-Csaba: Béla Varságh, E. Badits; Dobrițin: Dr. Emil Rothschnek, Victor Vécsey, Ferd. Göttl; Dorozsma: Carol Kansag; Duna-Földvár: Ios. de Pap; Ercsi: Ioan Kurucz; Becicec-mare: R. Mencser; H. N. Vászár hely Iul. Kiss, Högyész Emeric Tery, Iászzis-Er Ios. Mlatz, Kalocsa Carol Horváth, Karansebeș I. F. Müller, Losonc Kúchner Daniel, Makó Adolf Nagy, M. Kövesd Vilius Fridely, Maros-Vászár hely Bernády Daniel, Mühlbach I. C. Reinhart, Mágos Géza Szép, Nagy-Körös Coloman Tarköy, Nem. Czernya Carol A. Rzika, Nyiregyháza Em. Korány, Neusatz K. Grosinger, Oravicza A. C. Knobloch, Pancsova W. Graf, Petrozény Guido Gerbert, Semlin Carol Tretschtsik, Seghedin C. Barsay, Albert Kovács, Szabadka Ios. Szigethy, Dr. Carol Joc, Szárcsa Carol Tanfy, Temesvar C. M. Jahner, strada Hunyadi, St. Tarcasy, Vêrșeț G. Bienèrth, Zombor Emil Gallé.

3—6

Proprietar **A. J. WHITE**; agentura principala și en gros pentru Ungari'a, Transilvani'a și Croați'a la Ios. Török, farmacist în Budapesta, Király utca 12 sz.